

Ola Elvevold. FOTO: NATUR OG UNGDOM

NOTERT
MILJØVERN
Stø kurs i Natur og Ungdom-ledelsen

* Viktigste sak for ny leder i Natur og Ungdom blir å hindre oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja. Søndag overtok Ola Skaalvik Elvevold (21) ledervervet etter Ingeborg Gjærum.

– Denne saken representerer et veiskille. Heldigvis har jeg 7.000 ungdommer i ryggen. Natur og Ungdom er sterkere enn på lenge, og denne saken har vi tenkt å vinne, sier Elvevold.

Landsmøtet har utpekt kampen for et oljefritt nord som hovedsatsing i 2010. I organisasjonens arbeidsprogram for året satses det også på kamp for en energirevolusjon, vern av viktige naturverdier og klimanøytrale byer. ©NTB

SIKKERHET
Krigsforbrytelser etterforskes ikke

* 80 prosent av krigsforbrytersakene politiet får tips om, blir aldri etterforsket. Regjeringen opprettet i 2005 en spesialenhet for å etterforske mistenkte krigsforbrytere i Norge. Gruppen for særskilte internasjonale forbrytelser (SIF), som hører inn under Kripos, undersøker nå 144 personer som anklages for alt fra folke mord og tortur til systematisk voldtekt og andre typer alvorlig voldskriminalitet, skriver Aftenposten. ©NTB

FISKERI
Vil be Berg Hansen forklare sin rolle

* Venstre og Fremskrittspartiet vil be fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen (Ap) om en redegjørelse for hennes rolle i saken om å fryse gebyrer i forbindelse med lakserømming.

– For hver sak som kommer opp, svekker det Berg-Hansen som statsråd, det burde bekymre statsministeren, sier Venstres Trine Skei Grande til Dagbladet.

Hun vil tirsdagsammen med Frps Anders Anundsen i kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget be komiteen sende et brev til statsråden om en redegjørelse.

Anundsen sier mye tyder på at fiskeriminister kan være inhabil når det gjelder gebyrsaken. ©NTB

* KLIMA

Ingen klimaalarm under Fimbulisen

Norske forskere har for første gang gjort målinger under Fimbulisen i Antarktis. Havet under isen virker stabilt kaldt, som før.

ANTARKTIS/BODØ. Teoretiske modeller tilsier at isen her skal reduseres på grunn av mer smelting enn tilførsel av is og snø, men de foreløpige resultatene tyder ikke på det.

«Norsk» isbrem
Fimbulisen ligger i det norske kravområdet Dronning Maud Land i Antarktis. Fimbulisen er den fjerde største isbremmen i Antarktis. En isbrem er en isbre som flyter på havet. Hele 10 prosent av Antarktis består av isbremmer.

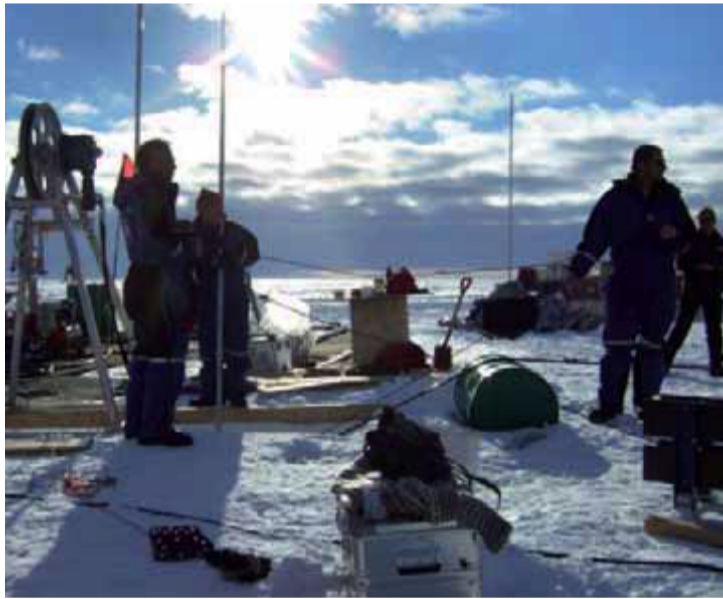
I september dro en norsk ekspedisjon i regi av Norsk Polarinstittutt til Fimbulisen for å foreta målinger under isen. De måtte bore seg gjennom den flere hundre meter tykke isbremmen for å komme til havet under. Der plasserte de måleinstrumenter som skal overvåke prosessene mellom is og hav i flere år fremover. Forskningen er en del av ICE, Norsk Polarinstittutts senter for is, klima og økosystemer.

Tøff jobb
De norske forskerne har konsentrert arbeidet sitt på Jutulstraumen, den sentrale og mest bevegelige delen av Fimbulisen. Også tidligere har det vært gjort forsøk på å få til målinger under Fimbulisen uten at det har lyktes.

Denne gang har ekspedisjonen ikke bare satt opp tre instrumen-

ter som måler kontinuerlig under isen. De har også lyktes med radarmålinger av isen, målinger som kan gi et mer eksakt bilde av tilskuddet til isen, fra isbreen lenger inne på land og fra nedbør over bremmen.

– Bearbeiding av dette materialet, sammen med data fra havet under isen, kan gi svar på om isbremmen totalt sett smelter av, er stabil eller faktisk øker i masse. Dermed kan denne ekspedisjonen karakteriseres som svært vellykket, sier ekspedisjonsleder Ole Anders

Fimbulisen: Forskerne brukte en kavel med smeltevann for å komme seg under isen. Trykket er 50 bar og temperaturen rundt 80 grader. De tre hullene som er boret har vært gjennom is fra 189 meter til 287 meter tykkelse. FOTO: PER GUNNAR GABRIELSEN / SCANPIX

Nøst fra Norsk Polarinstittutt til NTB.

Havstrømmer
I andre deler av Antarktis har store deler av isbremmen brukket av og forsvunnet. Det var tidligere antatt at varmere vann fra verdenshavene kom inn under den norske Fimbulisen og bidro til nedsmelting av isbremmen. Dataene fra årets ekspedisjon tyder på at dette ikke skjer, i hvert fall ikke så høyt oppe i vannmassene at sjøtemperaturen mot isen øker.

– Modellene for havsirkulasjonen i området må nok forbedres for å forklare de observasjonene vi har hentet inn, sier ekspedisjonsleder Ole Anders Nøst.

Viktige data
90 prosent av isen på jorda befinner seg på det antarktiske kon-

KOMPLISERT
«Modellene for havsirkulasjonen i området må nok forbedres for å forklare de observasjonene vi har hentet inn.»

OLE ANDERS NØST, EKSPEDISJONSLEDER

inentet. Derfor er kunnskap om hva som faktisk skjer med denne isen av største betydning i klimasammenheng.

Modeller har til nå sagt at Fimbulisen smelter med cirka to meter årlig. Allerede før årets ekspedisjon hadde forskerne mistanke om at modellen var feil. Årets funn har styrket mistanken ytterligere. Forskerne understreker likevel at det ikke må trekkes for vidtrekkende konklusjoner. Forskningen på Fimbulisen er en bitte liten brikke i et enormt klimapusslespill, og dataene skriver seg bare fra de første månedene i et mangeårig forskningsprosjekt.

En av ekspedisjonsdeltakerne, oseanograf Lars H. Smedsrud, skrev det slik i sin blogg mens klimamøtet fortsatt pågikk i København: «Akkurat nå sitter verdens politikere og diskuterer klimapolitikk i København. Deres utgangspunkt er, og bør være, kunnskap om klima. Denne kunnskapen er møysommelig stablet på beina av en rekke med prosjekter og ekspedisjoner.(...). Jeg håper politikerne kommer fram til en avtale. Alarmerende målinger fra Antarktis bør være helt unødvendig.»

ERIK VEIGÅRD, NTB

Byråkratiske problemer med strikkhopping

EKSTREMSPORT
Samferdselsdepartementet har støtt på en rekke byråkratiske problemer etter beslutningen om å tillate strikkhopping fra enkelte bruer på det norske veinettet.

Politisk press blant annet fra ordførere i Halden kommune i Østfold og Etne kommune i Hordaland førte til at departementet i 2009 forlot sitt prinsippstandpunkt fra 2008 om at slik virksomhet ikke skal være tillatt på Svinesundsbrua eller andre bruer på veinettet. Deretter fikk Vegdirektoratet i oppdrag – med frist til

20. august 2009 – å lage en utredning som kan gi grunnlag for å tillate strikkhopping fra veibruer.

Vegdirektoratet klarte ikke å overholdte fristen og leverte sitt forslag til retningslinjer den 29. oktober. Men Samferdselsdepartementet er ikke fornøyd med Vegdirektoratets arbeid i denne saken, går det fram av et brev NTB har fått innsyn i.

Behov for lovendring
Samferdselsdepartementet påpeker blant annet at det ikke foreligger en vurdering av eventuelle behov for lovendring og nye forskrifter.

Ett spørsmål i denne forbindelse er om retningslinjene skal gjelde for hele det offentlige veinettet, også fylkesveier og kommunale veier.

«Dersom fylkeskommunene og kommunene skal pålegges fastsatte retningslinjer for tillatelse til å foreta strikkhopping på sine respektive vegnett, må dette reguleres i lov og forskrift», skriver departementet.

Strikkhoppbransjen
Vegdirektoratet har i sitt forslag gått inn for at strikkhopping ikke skal tillates fra «grensekryssende bruer», i praksis den gamle Svi-

nesundsbrua, som er særlig attraktiv for det som kalles «strikkhoppbransjen». Departementet etterlyser en begrunnelse for denne avgrensingen.

Samferdselsdepartementet stiller også spørsmål ved at Vegdirektoratet i forslaget til retningslinjer går inn for at Statens vegvesen skal kunne kreve dekning av kostnader «i forbindelse med at representanter fra Statens vegvesen må være til stede for at strikkhoppingen kan gjennomføres».

Departementet ber om en rettslig vurdering av Statens vegvesens adgang til å kreve slike kostnader. ©NTB